

Nederland wijnland

Deel 2: Wijngoed Thorn

TEKST & FOTOGRAFIE: RONALD DE GROOT

Wijnbouw in Nederland is het hobbyisme ontgroeid. Ons land kent inmiddels zo'n 150 commerciële wijngaarden en meerdere daarvan beslaan meer dan 5 hectare. In deze nieuwe serie gaat Perswijn dit jaar langs bij toonaangevende vaderlandse wijndomeinen om te kijken hoe goed ze nu zijn en welke ambities de wijnmakers hebben.

Je bent hoornist in het Radio Filharmonisch Orkest. En dan kun je door een probleem met je lippen geen hoorn meer spelen. Heel heftig. Wat moet je verder met je leven? Harry Vorselen liet zich omscholen tot wijnboer. Met veel succes – zijn Wijngoed Thorn behoort inmiddels tot de beste wijnproducenten van Nederland. “Ik wist helemaal niets van wijn toen ik in 2002 zeshonderd stekken auxerrois heb neergezet. Het leek me leuk, meer niet. Maar dan begint het. Want dan moet je wel wijn gaan maken, ga er maar aan staan. Samen met mijn buurman aan de andere kant van de grens, Karel Henckens van het Wijndomein Aldeneyck, ben ik naar de wijnbouwschool in Trier gegaan om het vak te leren. Daar werd ik echt enthousiast over wijn. Als je het leert te begrijpen, wordt het veel leuker. Het is een heel bijzonder landbouwproduct, want je bent helemaal van begin tot eind bij de productie betrokken. Dat betekent ook dat wat je doet van begin tot eind moet kloppen. Elke beslissing heeft gevolgen. Als je iets fout

doet in de wijngaard, heeft dat later in de kelder een directe impact op de wijn. Maar als je perfecte druiven uit de wijngaard weet te oogsten, dan is het maken van een goede wijn een fluitje van een cent.”

IDEALE OMSTANDIGHEDEN
Thorn is een markant plaatsje, met als bijnaam ‘De witte stad’, vanwege de kleine straatjes waaraan overal witte huizen staan. Heel Limburgs en heel eigen. Het ligt in het dal van de Maas, in het midden van Limburg, direct ten westen van Roermond. “Dit is de droogste plek van Nederland, met nauwelijks meer dan 700 millimeter regen per jaar”, vertelt Harry. “We zitten hier achter de Kempische Heuvelrug; die vangt de regen een beetje voor ons weg. Bovendien is dit een van de warmste plekken van Nederland. Ideale omstandigheden.” Inmiddels ligt er een aanvraag voor een eigen grensoverschrijdende herkomstbenaming: Maasvallei Limburg. “Die geldt



Harry Vorselen

‘Pas als je een goede Pinot Noir kunt maken, ben je een échte wijnboer’

voor wijngoederen in het dal van de Maas aan beide zijden van de grens. Aan de Belgische kant liggen meer wijnbedrijven dan aan de Nederlandse. De begrenzing aan de zuidkant wordt gevormd door de hoogte en door het begin van de löss, want dat is een heel andere ondergrond. Iets hoger ook. De heuvels in Zuid-Limburg hebben een ander microklimaat. Besef wel dat het op 200 meter hoogte een paar graden koeler is dan hier. Overigens is zo'n aanvraag een heel langdurig, bureaucratisch proces. Nog steeds kan ik niet zeggen of die herkomstbenaming over één jaar ingaat, of over drie of vier jaar.”

KEUZE VOOR KWALITEIT

“Toen ik eenmaal besloten had om wijnproducent te worden, ben ik meteen aan de slag gegaan. In 2003 is de aanplant flink uitgebreid, om de basis te leggen voor een serieus en professioneel wijngoed – de competitie is sterk. Auxerrois lag voor de hand, en daarnaast zette ik pinot gris, frühburgunder, dornfelder en pinot noir neer. Riesling volgde in 2011. Het zijn allemaal druiven die inspireren. Je hebt voor elke druif bekende voorbeelden, waar je ze naar kunt richten. Ik vind het prachtig om daarnaartoe te werken. Ik wil altijd het beste maken.” Harry richtte zich vanaf het begin op het maken van kwaliteitswijnen. “Daarbij moet alles kloppen. Bij de aanplant moet je kiezen voor de juiste klonen. De plantrijen moeten in noord-zuidelijke richting staan, om beide kanten ongeveer tegelijk te laten rijpen, hoewel de oostkant altijd iets minder rijp is. Ook moet je je aanpassen aan de klimaatverandering, waarin meer extreme regenbuien optreden. Sinds een paar jaar hebben we onderbegroeiing, die op zo'n moment het water opneemt, zodat de druiven niet te veel worden opgeblazen. Daar-

Ronalds favorieten

Pinot Noir 2014 *****

Kersen en bloemen, vanille, sappig, fijne zuren en tannine, complex.

Pinot Gris Late Harvest 2012 ****(*)

Abrikozen, sinaasappel, krachtig zoet, fijne zuren, balans.

Riesling 2015 ****(*)

Bloemen, appel en citrus, vleugje botrytis, weelderig, licht zoetje en fijne zuren.

Pinot Gris 2015 ****(*)

Rijp en intens, peer, nectarine, sappig, weelderig, goede zuren.

Auxerrois 2015 *****

Licht peperig, bloemen, sappig en smaakvol, fijne zuren.

naast halveren we de oogst door de helft van de trossen in de zomer weg te knippen. Dan komen de druiven niet in de verdrukking, wat het risico op botrytis enorm vermindert. Veel beter dan het gebruik van die waardeloze anti-botrytis-middelen; die mag je van mij in de Maas gooien. We ontbladeren systematisch om de druiven goed in de zon te laten hangen en droog te houden.” Leidraad bij het plukken van de

druiven is de fysiologische rijpheid. “Ik stel het plukken net zo lang uit tot de druiven naar mijn smaak perfect zijn. Los van de technische gegevens. Dat betekent dat ik een wat hoger alcoholgehalte voor lief neem. Bovendien zijn de zuren hier goed. Maar in 2016 haalden we pinot gris binnen met 13,6% potentieel alcohol. Er is nog altijd de neiging de invloed van de klimaatopwarming te onderschatten, maar zelfs hier zie je

(te) hoge suikergehaltes en heb ik de afgelopen jaren vrij lage zuren naar mijn zin. Bij wit blokkeer ik dan ook de malolactische gisting, om de wijnen fris te houden.”

SERIEUZE PINOT NOIR

Een van de redenen om naar Wijngoed Thorn te gaan was de bijzondere Pinot Noir, die ik inmiddels een paar keer mocht proeven. Pinot Noir zie je bij Nederlandse wijnproducenten maar heel weinig en goede moet je al helemaal met een lantaarnetje zoeken. “Ik vind pinot noir een geweldige druif. Moeilijk, maar prachtig. Pas als je een goede Pinot Noir kunt maken, ben je een échte wijnboer. In de wijngaard vergt hij veel aandacht. De stokken staan op korte afstand van het woonhuis, dan kan ik ze snel even inspecteren. En de opbrengsten zijn laag. Het maken van Pinot Noir is eigenlijk een vorm van hobbyisme – je kunt de kosten niet terugverdienen. Dornfelder brengt in de wijngaard wel vier keer zoveel op, dus dat is economisch gezien veel profijtlijker. Maar ja, er gaat niets boven Pinot Noir.” Dat er in Nederland maar weinig pinot noir staat, is niet zo gek. “Noordelijker dan hier is het gewoon niet warm genoeg. Wij halen hem pas eind oktober binnen, we zitten hier op de limiet. Zuid-Limburg lijkt misschien warmer, maar door de hoogte is het toch vaak koeler. In het dal bij Maastricht kun je wel pinot noir telen, maar hogerop is het moeilijk, zo niet onmogelijk. De Wijngaardsberg en Hoeve Nekum maken ook serieuze Pinot Noir, want hun wijngaarden liggen ook lager, op zo'n 60 meter.” “Aanvankelijk maakte ik een blend van 50% frühburgunder en 50% pinot noir, maar sinds 2014 is het 100% pinot noir. Hij rijpt voor 1/3 deel op nieuwe barriques uit de Bourgogne. Nu is het een serieuze wijn.” Zeg dat wel! We zijn zwaar onder de indruk. Dat zoiets in Nederland mogelijk is.

WIJNGOED THORN IN EEN OOGOPSLAG

Eigenaar en wijnmaker	Harry Vorselen
Jaar van aanvang	2002
Omvang wijngaard	6 hectare verdeeld over 4 percelen
Druivenrassen	Auxerrois, pinot gris, riesling, dornfelder, merlot, frühburgunder, pinot noir
Jaarlijkse productie	45.000 flessen
Wijnen (vast assortiment)	Auxerrois, Pinot Gris, Riesling, Dornfelder, Pinot Noir, Frühburgunder, Pinot Gris Late Harvest; dit jaar volgt een mousserende wijn van pinot noir
Verkrijgbaarheid	Op het domein (vrijdag, zaterdag, zondag), via Wijnimport J. Bart, in restaurants als Da Vinci, Vermeer, Rijks, Conservatoriumhotel, De Kas, Valuas, Kasteel Elsloo, Château St. Gerlach, Château Neercanne